

نومرو ۱

پر شنبه ۶ مارت ۹۱۹

مدیر و امتیاز صاحب

م. زکریا

بویوک محبوس

پچشنبه کونلری چیقارادی علمی هفته لق مجموعه در.

نخستین ۱۰ غرومدر

پوسمه آدره سی : بویوک مجموعه

اداره خانه سی

جفال اوغلنده اجتهاد اوندنومرو ۱

استبدادندن قور تولد قارى وقت ، تور كچيلر طبعي بوندن چوق نمون اولش لردى ؛ فقط آلمانيانك نامغلوب ظن ايديله يكي زمانلرده بيله اوني الحاق فكرينك شيدله عليهنده بولونديلر . چونكه خيالپرست دكلديلر ، امپرياليست دكلديلر ، يالكز توركارك حرتي يوكسه ليرني كنديلرينه غايه عد ايديسورلردى . بوكون ، دوچار اولديغمز صوك فلاكتلر توركچيلرك نه قدر حقلى اولديغنى ميدانه چيقاردى : تورك اولمايان عنصرلرك صريح وحق اكثرته نماوز كارافتراق اماللرى قارشيسينده اسكي اتحاد عناصر جيلرك «عثمانلىق» سياستلى بردها ديريله مك اوزره اولمشدر . توركار ، قاهر برا كثرنت تامين ايتدكلرى طوپراقلرده مى وعصرى بردولت قورمق ، طوپراقلرنده ياشايان اقليتلر ايجون اكمدنى دولتلرده ويريلن واسع اقليت حقوقى طانيق ، لاكن اكثرينك يعنى توركك حقنى ده باشقارلر قارشى قورومقله مكفدرلر . زيرا ، آنجاق مى بردولت عصرى بردولت اولاييلر .

صوك برسوز داها :

مفكوره لر ، جمعيتلرك اك قدسى دويغولرى حكمنده اولدينى ايجون اولر حقننه «مشتوم» صفتنى قوللاغق كيمسه نك حقى وحدى دكلدر . فكرلر ، حركتلر مشثوم اولاييلر ؛ فقط مفكو ره لر ، اصلا

اجتماعى مسئله لر

عصرى جمعيتلر هانك ييلر بر ؟

بوكون ، هرملنك غايه سى عصرى بر جمعيت حالنه كچمكدر . چونكه ، بو عصرده حريتيله ، استقلاليله ، شرفيله ياشايه بيله جك جمعيتلر ، انجق عصرى ملتدر . عصرى جمعيتلر تشخيص ايتدرون ايكي علامت واردر . برنجيسى ، جمعيتك اختصاصى بر تقسيم اعماله مظهر بولونغه سيدر .

تقسيم اعمالك مختلف شكللى واردر ؛ مثلا ابتدائى جمعيتلرده بعض ايشلر فلان ويا فلان سميه ايجون حرامدر . بونك نتيجه سى اولارق هرسميه نك دينايابوب يايامايجنى ايشلر معيندر . بوندن باشقه ، بعضى ايشلرده اركتكلر ياخود قادينلر ايجون حرامدر : قادينلرك يابهيله جكي ايشلى اركتكلر يابهماز ، اركتكلرك يابهيله جكي ايشلى قادينلر اجرا ايدنه ضر ايشته بوصورته ، ايشلرك سميه لره ، ياخور جنسلره نظراً حرام ياخود حلال اوله سندن دنى بر ايش بولوى وجوده كلسدر . بو دنى تقسيم اعمالك متكامل شكلى هندستانده كى (قاست) تشكيلانده كويوروز .

هندو جمعيتى ، اوللرى دورت عدد اولدينى

حالده ، صوكرالرى صايسى كيتدكجه چوغلان برطاقم كهوى طبقه لردن مركددر . بوكفويت زمره لرينه (قاست) نامى ويريلر . هر قاستك يابهيله جكي حرفت معيندر . برآدام باباسنك منسوب اولدينى قاستك حرفتتى ترك ايدنه ضر . هر هندو باشقه بر قاستك حرفتتى اجرا ايدنه مديكى كى ، باشقه قاسته منسوب بر قيزله اولنكندن باشقه قاستلرك فردلرله برابر يك يمكدن ده مجموعدر هندولر ايجون باشقه قاستلرك كرك حرفتلى ، كرك قادينلر ، كرك يكلرى ناپا كدر . هر انسان آنجق كندى قاستى داخلندن قيز آله سيلر ، كندى قاستك حرفتتى اجرا ايدنه سيلر ، كندى قاسته منسوب اولانلرله برابر طعام ايدنه سيلر .

كويوروزكه هندستانك قاست نهجى ده دنى بر تقسيم اعمالدن عبارتدر . بعض جمعيتلرده ، سياسى امتيازله مالك برطاقم صنفلر واردر . عالى صنفلر ، ارثى بر حقله برطاقم ايشلرك اجرالى امتيازنى حائزدر .

سافل صنفلر بو امتيازلى ايشلره قارشىمقدن مجموعدر . ناصل كه بو حال ، اركتك وقادين جنسلرى آراسنده حالابارز بر صورتده موجوددر . ايشته بويكى سياسى امتيازلردن و مجموعيتلردن ده سياسى بر تقسيم اعمال وجوده كلسدر .

اسكى زمانلره عائد اولان بويكى نوع تقسيم اعمال - يعنى دنى و سياسى تقسيم اعمال - عصرى جمعيتى تشخيص ايتدرون حقيقى تقسيم اعمالدن بوس بوتون آيريدر . حقيقى تقسيم اعمال ، فردلرك خصوصى استعدادلرينه استناد ايدن وحقيقى متخصصلى وجوده كترين سربست بر تقسيم اعمالدر . دنى و سياسى تقسيم اعماللر ايشه اكثرثا ، فردلره استعدادلرى خارجنده ايشلر توديم ايدن وخصوصى دهالرك سربست انكشافنه مانع اولان يالانجى تقسيم اعماللردر . بناً عليه عصرى جمعيتلر تشخيص ايتدرون تقسيم اعمالى جمعيتى حقيقى متخصصلردن مركب بر حاله قويان استعدادى وسربست تقسيم اعمالده آرامق لازم كلير . شوافاده لردن آ كلاشيلوركه عصرى جمعيت ، متخصصلردن مركب اولان بر جمعيتدر . (ادمون دهمولن) عصرى جمعيتى متخصصلردن مركب بر جمعيت هد ايديبور بوتلق ، اساساً ياكلش دكاسده ، ياكلش افاده ايديشدر چونكه ، (مستحصل) كله سى ابكى صورته استعمال ايديله سيلر . اجتماعى حياانده اك بويوك رولى اقتصادى فعاليتده كورنلر ايجون ، مستحصللر ، يالكز صنايع اربابندن عبارتدر . حال بوكه ، نديش نظرى بر اجتماعى نظرنده ، صنايع اربابى كى ، ابداعكار فيلسوفر ، شاعرلر ، موسيقيشنا . سلر ، عالمر ، بوبوك سياست ، دين و اخلاق مجددرلر ده اجتماعى مستحصللردر . فابريقالرك مقيشت ، مهندس و عمللرى كى بر ده قارت ، برشكسپير ، برياستور ، برتهووه ده مستحصللر .

بوصورتده ، حقيقهً متخصص اولان هر فرد ، بر مستحصلدر . ايشته آنجق بومعنايه دلالت ايتك

شرطيله «عصرى جمعيت مستحصل فردلردن مركب بر جمعيتدر» دنييله سيلر . بوقسه ، عصرى جمعيتده ديكر اجتماعى ابداعكارلرى لزومسز كوردرلك يالكز صنايعي متشبثلره قيمت ويرمك دوغرو دكلدر . بر جمعيتده ذهنى اجتهادلر وحق ابداعلر فيضلى بر حالده دكلسه ، صنايعى تشبثلرده قوتلى اوله ماز آغلو ساقسونلر ، هر شعبه ده بوكك متخصصلره مالك اولماسه يديلر ، تجارتده ، زراعتده ، صنايعده بويوك خارقه لر كوستره ييلر لر ميدى ؟

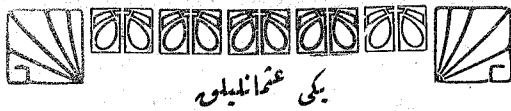
عصرى جمعيتى تشخيص ايتدرون ايكنجى علامتده (كزیده لرك خلقجى) و (خلقك كزیده جى) اوله سيدر . يعنى كزیده لرله خلق آراسنده وجدانى بر اوچورومك بولونمايه سى ، بالعكس بويكى طبقه آراسنده معنوى براتصالك موجود اوله سيدر .

عصرى عاظمى تشخيص ايتدرون (انفر . ديلك) اختصاصى تقسيم اعمالك حصوله كترديكى ضرورى بر نتيجه دن باشقه بر شيميدر ؟

عصرى جمعيتك بويكنجى علامت غارقه سى ، مقدر برسؤاله چواب ويرديكى ايجون ده خصوصى براهيتى حائزدر . چونكه ، بوقاريكى افاده لره اعتراضاً دنييله سيلر كه ، اوروياده و آمريقادده برطاقم نه ثولاتين ملتدر واردركه ، اختصاصى تقسيم اعمالده ، آغلو ساقسونلردن بكده دون اولمادقلى حالده ، اولر درجه سنده (عصرى) دكلدرلر . او حالده ، عصرى جمعيتى قاراقترزه ايتك ايجون باشقه بر عاملده آرامق اقتضا ايدر . ايشته ، كوسترديكز ايكنجى علامت غارقه ، بو ايكنجى عاملك نه اولديغنى ده ارايه ايدنه جكدر . (نه ثولاتين) نامى ويريلن ملتدر اساساً لاتين عرقندن كلدكلرى ايجون دكل ، لاتين تربيه سى آلدقلى ايجون بونامى آلمشدر . لاتين تربيه سنك ماهيتنه كلنجه ، بورومانك امپرياليست تربيه سندن عبارتدر . امپرياليزمه بوقاريدن كلن غير قابل تنقيد بر (ولايت اوتوريتيه) استناد ايدر . روما امپراطورلى ، خارجدن آلدنى ، ياخود كنديسى وجوده كترديكى بوتون مؤسسه لره بوايمريالزم دامقاسنى وورمشدر . مثلا ، اسكى يونان صنعت و فلسفه سنى (فلاسيق) شكله صو . قدنى كى ، خرسيتيائلى ده (قاتوليك) شكله افراغ ايتمشدر . فلاسيق و قاتوليك تعبيرلر ، (امپرياليست) تعبيرينك حرتى و دنى متناظرلردن باشقه بر شى دكلدر . ايشته نه ثولاتين ملترده عصرلره دوام ايدن بوقلاسيك و قاتوليك تربيه نك نتيجه سى اوله رقى ، كزیده لرله خلقك معنوى برلكنه مانع اوله جق بدبى و دنى ايكليلر حصوله كلسدر . بوكون قاتوليك جمعيتلرده حريتورلر دبندار اولمادنى كى دبندارلرده حريتورلر دكلدر . قاتوليك كليسه سى ، اون النجى عصردن برى وجوده كلن سياسى ، علمى ، اخلاقى ، اقتصادى بوتون تجددرلى كفر عد ايديبور ، حريت و مشروطيتى قبول ايتديكى كى

مثبت حقیقتلری واجتماعی ترقیعلری ده مره دود کوریور .

تورات وانجیلک هیچ برآینتی تأویلده راضی اولما-
یان قاتولیک کلیسه سی ، بو کونکی عقلک و بو کونکی
وجدانک قبول ایده میه جکی احکامی زورله عقل
وجودان صاحب لرینه قبول ایستدیرمکه چالیشیور . بو
حاکم ضروری بر نتیجه سی اوله رق بوتون حربیور-
لر بوا بر یالست دیندن یوز چویریورلر . کلیسه نك
هر امری لایخطی عد ایدنلرده ، طبیی اوله رق ،
کلیسه دن اوز افلا شانلرک بوتون فکر لرینی باطل
کوریورلر . ایشته بوسورتله ، قاتولیک ملت لرده
خلفه کزیده لر آراسنده درین بر اوچوروم
آچیلمش ، ملتک معنوی وحدتی تملندن یقلمشدر .
وقتیله ، رومانک بوا بر یالست تربیه سنه شدتی
بر صورتده معروض قالمش اولان جرمانلرله
آغلوساقسونلر ، خرمستانلرک بوقاتولیک شکندن
قولایجه قورتولایلر ؛ انکشافلر نك سربستلکی
سایه سنده عیسوی لکده موقراتیک بر شکل
ویردیلر . ایشته ، بوسرست انکشافدن پروتستانلق
ظهور ایستی . روما حقوقی ، آلمانیه ده قوتلی
بر صورتده نفوذ ایتشدی . ایسقاندیناویا ایله
انکلترده اسکي جرمان تعامللر نك دوامی
کوستریورک روما حقوقی اک آز بوا بری ملکته
تأثیر ایده یلمشدر . بشاء علیه بوا بری ملکته
اجتماعی تساند ، ولایت تملنه دکل حریت اساسنه
استناد ایتشد . ایشته ، آغلوساقسونلرله ایسقاند-
یناویانک بواجتماعی بکارتیدرک اولنری دینی و بدیی
ایمیریالیزم لردن مصون بولوندرمشدر . بوسایه ده-
درک ، بو کون آغلوساقسونلرله حربیورلر ،
دیندار اولدقلری کی ، دیندارلرده حربیوردرلر .
دین نقطه نظرندن نه ثولاتین ملت لره آغلوساقسونلر
آراسنده کوردیکمز بوفرک ، بدییات ساحه سنده ده
موجوددر . ابتدا ، انکلترده درک شکسیر ، خلق
ادیانته استناد ایدرک فلاسیک صنعته قارشى
عصبان ایتش ، رومانیزمک اساسنی قورمشدر .
تراژدینک برینه درامک قائم اوله سی ، صنعت
ساحه سنده باشلامش بر (رده فورما) حرکتندن
باشقه برشی دکلد . پروتستانلق ناصل کزیده لرله
خلق دینا برلشیدر دیسه ، رومانیزمده خلفه
کزیده لر ذوقا برلشیدر دی . فی الحقیقه ،
نه ثولاتین ملت لرده ومثلا فرانسه ده ده رومانیک
صنعت جریانلری وجوده کلشدر . فقط ، دقت
ایدیلر سه کورولورک فرانسز رومانیکلری ،
خلق صنعتنه استناد ایده جکلرینه ، الهاملرینی
اکزوتیزمدن آلان یکی فلاسیکلردن باشقه
برشی دکلدرد . خلاصه عصری بر جمعیت اغوذجی ،
متخصصلردن مرکب اولان و کزیده لرله خلقلری
آراسنده معنوی وحدت بولونان ملت لردر .
آغلوساقسونلرک فاشیتی بوا بری وصفی حائر
اوله لرنددر .

یکی عثمانلیلیک

متارکبی متعاقب ، مملکتده بر طرفدن
عثمانلیچلیق جریانی یکیدن اورتیه آتیلیر-
کن دیگر طرفدن قارشى طرف علیهمزده
برعالمق تظاهراته باشلادی . یکدیگر یله
تضاد تشکیل ایدن بوظاهرلرک تولید ایده-
بیله جکی نتیجه ایله عثمانلیچیلکک تاریک
مختلف دورلر نك شکاری حقتده فکین
آلبیک طرفدن یازیلان آتیده کی سطرلری
قارقلر نك دقتله اوقویه جقلرینه شبهه یوقدر .

هیچ شبهه یوق که حرب عمومینک ختامندن
بری مملکت مزده حیات عمومییه یکی بر صفحه به
کیردی . آلتی یوز سنه لک بر ماضینک تاریخ
صفیله لر قیاندی ، استقبال ایچون بسبتون یکی
براق آچیلدی . بویکی صفحه نك ودهادوغرایسی
بویکی دورۀ تاریخیه نك ماهیتی بو کون عمومی
حیات مزه حاکم اولان تظاهراته کوره تعین وثبیت
ایتمک قالدیشرسق پک فاحش بر خطابه دوشمش
اوله جنز ، وپک یقین بر آتیده تصحیح فکراتک
مجبوری حاصل اوله جقدر . بو کون مملکت مز
پک وخیم بر فترت و بحران دوره سی کچیریور .
بحران زماننده وجود اجتماعینک حال طبیعیه
قاله سی ممکن دکلد . بحرانک شدت و وخامتته
کوره درجه حرارت یوکسه لر آز جوق مرضی
بر حال حاصل اولور . مرضی حال کچیجی وعارضی
اولق اعتباریله وجود اجتماعینک تقدیر ماهیتی
ایچون اساس اوله من . بوقضیه نك اک پارلاق
مثالی اعلان مشروطیتی تعقیب ایدن ایلک آیلر ده
مشهود اولمشدر . اوزمانلر هیچ عقل و خیاله
کله من بر حال حادث اولمشدی . اووقته قدر
بر برینک قاننه صوصامش اولان روملر ، بولغارلر ،
اولاخر ، بر برینه قارشى خصم جان وضعیقنده
بولنش اولان خرسقیانلرله تورکر اوز قارداشلر
کی سواقی اورنه لرنده کمال صمیمیتله قوجا قلاشوب
اوپوشدیلر . بالخاصه روم ایلیده روز صر حالته
کلش اولان چته مصادمه لری ، قتالر ، اختلافلر
بردن بره اورتهدن قالدی . اووقت هر کس
قانع اولدی که تورکیا ایچون یکی بر دورۀ تاریخیه
باشلادی . اوزمانکی تظاهراته کوره بودوره نك
ماهیتی تعین وثبیت ایتک ایجاب ایتسه ییدی یکی
دوره نك اتحاد دوره سی نامیله یاد اولنماسی لازمکه
جکدی . اتحاد عناصر مفکوره سی افکار عمومییه
اودرجه حاکم اولمشدی که عصرلردن بری برلشمش
اولان جنس ومذهب فرقلرینک بسبتون اورتهدن
قالقوب روم ، ارمنی ، تورک ، یهودی وتورکیاده
ساکن بوتون عناصر سائرۀ نك یالکز عثمانلی
نامنی طاشیه جقلری قناعی حاصل اولمشدی .
طرف طرف اتحاد عناصر جمعیتلری فرط هیجان
وغلیانله بو اوغورده چالیشمه باشلادی . بو
خصوصده کی خیالاتده الکایلی کیدن ینه تورکر
اولمشدی . پک ابی خاطر لایورم . اووقت
سلانیکده « روم ایلی » نامیله یوی بر غزته نشر
ایتمکده اولان یولس نادى پک روملرک ومو .

سویلرک کندی عنصرلرینه مخصوص مؤسسات
خبریه لری ابقا وادامه ایتلرینی عثمانلیغه مغایر
کورمش ، اوزون اوزون مقاله لرله ، روملرک
یهودیلرک کندی ففراسنه باقه لری عثمانلی برلکینی
مخل بر حرکت اولدیفنی اوانه واثباته چالیشمشدی .
بنده مقابله ینه روم ایلی غزته سنده بو حرکتک
عثمانلیغه مغایر اولدیفنی کوسترمک ایچون پک زیاده
اختیار زحمت ایتدم اووقت آز جوق
فرقلرله هیمن قانع اولمشدی که انقلاب تورکیاده
عنصر سیاستنه خاتمه چکمش بوتون عناصر
عثمانیه یی عینی باراق آلتنده طوبلایان بر برلک
بر عثمانلیق دوره سی باشلامشدی حالوکه آز
مدت صکره باشلایان مؤسف حادثات یکی دوره نك
عنصر سیاستنه خاتمه چکک شوبله دورسون
بالعکس اوکا . برستی جریان ویردیکنی میدانه
چیقارمشدر . مشروطیتی تعقیب ایدن ایلک آیلر ده
بو کون کوردیکمز نتیجه یی کشف ایده مندرک ،
چونکه انقلاب نتیجه سنده بحران کچیریور دق .
بحران بزده مرضی وغیر طبیی بر حال وجوده
کیردی ، یکی دوره یی بسبتون معکوس بر صورتده
تلقی ایتدک . . .

ظن ایدرم که بو کون یکی بحران دولایسیله
عینی حال حاصل اولمشدر . شوقدر که یکی دوره
اتفاق عناصر دکل افتراق عناصر شکنده نچلی
ایدیور . اوله ظن اولونیور که بومملکتده صرلردن
بری یاشامقده وبوندن صکره ده الی الاید برابرجه
یاشامه محکوم اولان مختلف عنصرلر آره سنده
هیچ بر علاقه ومناسبت قالمشدر . بالعکس بونلر
دائمی صورتده جنک وحدال ایچنده یاشامه ،
بر برینک یایدیفنی ییقمفه محکوم بولونیورلر . فقط
۱۰ تموز انقلابیله باشلایان دورۀ تاریخیه بزه
اثبات ایدیورک بحران زماننده وقوعه کلن
ایلک تظاهرات ، انکشاف آتینک بسبتون
معکوسی ده اوله ییلر . اتحاد عناصرله باشلایان
دوره افتراق عناصره منجر اولدیفنی کی افتراق
عناصرله باشلایان دوره نك ده اتحاد عناصرله
نتیجه لیمه سی نه دن مستبعد اولسون ؟ بو کونکی
تظاهرات افتراقجویانه نك ، بحران دولایسیله پیدا
اولان مرضی بر حالک نتیجه سی اولماسی احتمالی
یوقی ؟

بو یابده شمیددن قطعی صورتده بیان مطالعه یه ،
انکشاف آتی یی شمیددن تعیننه قالمش ایچون
کرامت صاحبی اولق لازمکلر . معمایه بو کونکی
وضعیت عمومییه مرضی تشکیل ایدن ، اجتماعی
وعومی حیات مزه حاکم اولان عواملی کوز اوکنه
کتبر بر سه ک انکشاف آتی ایچون آز جوق
بر فکر پیدا ایتک قابلد .
بوفکرک نه اولایسه جکینی کله جک مقاله مده
تدقیق ایده جکم .

نکین آلب

